

Vlaams
Parlement

stuk **801** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 16 november 2010 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de heer Dirk Van Mechelen, de dames Vera Van der Borgh en
Annick De Ridder en de heer Marnic De Meulemeester

betreffende de aanpassing van het decreet van
16 januari 2004 op de begraafplaatsen
en de lijkbezorging, door te voorzien
in de mogelijkheid tot herbegraven
op kosten van een belanghebbende
bij ruiming van de begraafplaats

TOELICHTING

Het overlijden van een naaste is voor veel mensen een moeilijke periode. Iedereen verwerkt het verlies van zijn geliefde op zijn of haar manier. Sommige mensen vinden voldoende troost in de herinneringen aan iemand, terwijl anderen houvast vinden in het dagelijkse bezoek aan een graf. Overlijden gaat ook gepaard met een aantal praktische beslommeringen: het voorbereiden van de uitvaart, de keuze van de wijze, de plaats van begraven enzovoort.

Terwijl enkele decennia geleden begraven zowat de enige optie was, is dat sindsdien grondig veranderd en kan er ook gekozen worden voor crematie. Het decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging heeft wat dat betreft ook rekening gehouden met de specifieke verwachtingen van familie en vrienden. Zo is het bijvoorbeeld onder bepaalde voorwaarden mogelijk om de as van de overledene op een bijzondere plaats uit te strooien, of kan de as mee naar huis worden genomen.

Inzake begraving biedt het decreet een aantal mogelijkheden: ofwel wordt er gebruikgemaakt van een concessie (de zogenaamde gekochte grond) die telkens voor een gelijke periode verlengbaar is (bijvoorbeeld een concessie van 25 jaar kan naderhand telkens met 25 jaar worden verlengd) ofwel wordt er gekozen voor bijzetting op grond van de lokale overheid. In dat geval bepaalt het decreet dat het graf minstens 10 jaar behouden moet blijven.

Op heel wat plaatsen bleven dergelijke graven veel langer bewaard en ging de gemeente pas na 25 of 30 jaar over tot ontruiming. Uit de praktijk blijkt dat het zelfs na verschillende decennia niet voor iedereen even gemakkelijk is om een graf te zien verdwijnen. Zeker wanneer het gaat om het graf van een kind van wie de ouders nog in leven zijn, of om een graf van een ouder die overleden is toen de kinderen nog erg jong waren, gaat dat gepaard met bijzonder veel emoties.

Recent kwam het probleem opnieuw tot uiting in Avelgem, waar een koppel ermee werd geconfronteerd dat het graf van hun 48 jaar geleden overleden kindje zou worden verwijderd in het kader van de reorganisatie en heraanleg van de begraafplaats. De koele houding van de burgemeester die geen oplossing zag en het nodig vond de ouders erop te wijzen dat in eerste instantie alleen de grafsteen zou worden verwijderd, maar dat de stoffelijke resten nog ter plaatse bleven, is een ‘warme’ samenleving zoals de onze onwaardig.

Juridisch voorziet het decreet op dit ogenblik in geen enkele mogelijkheid om bijvoorbeeld een verplaatsing van het graf naar een concessie en een herbegraving mogelijk te maken. Dat komt omdat de huidige regelgeving voortbouwt op de vroegere mogelijkheden van de wet van 1971. Toch merken we dat er behoefte is aan een aanpassing, omdat veel mensen die een kind hebben verloren op jonge leeftijd, wensen dat het graf behouden blijft. Vaak konden zij zich op het ogenblik van het overlijden financieel geen concessie veroorloven, was dat niet mogelijk binnen de desbetreffende gemeente of hebben ze er, in een emotioneel zeer moeilijke periode, gewoon niet over nagedacht. Langs de andere kant is het natuurlijk ook zo dat in het kader van de reorganisatie van een begraafplaats ontruiming mogelijk moet zijn.

Een beperkt aantal steden en gemeenten (bijvoorbeeld de stad Aalst) heeft nu reeds in het gemeentelijk reglement als mogelijkheid om bij ontruiming de stoffelijke resten alsnog over te brengen in een concessie. Op andere plaatsen worden de facto soms afwijkingen toegestaan, bijvoorbeeld voor de graven van kinderen. Het gaat hier echter om uitzonderingen.

Dit voorstel van resolutie wil ervoor zorgen dat beide standpunten met elkaar in overeenstemming kunnen worden gebracht, door te voorzien in een eenmalige mogelijkheid tot verplaatsing van niet-concessiegraven en herbegruving van de stoffelijke resten naar aanleiding van een totale reorganisatie van de begraafplaats, of de ontruiming van een deel ervan. Het roept de Vlaamse Regering op werk te maken van een aanpassing van het decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, waardoor op initiatief van een belanghebbende en op zijn kosten de herbegruving en verplaatsing naar een concessie kan plaatsvinden.

Alleen door een aanpassing van het decreet kunnen alle lokale besturen verplicht worden een dergelijke maatregel op te nemen in het lokale reglement. Daardoor wordt iedereen op dezelfde manier behandeld en hangt het niet langer af van de goodwill van een lokaal bestuurder om tegemoet te komen aan deze diepmenselijke vraag.

Dirk VAN MECHELEN

Vera VAN DER BORGHT

Annick DE RIDDER

Marnic DE MEULEMEESTER

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- vaststellende dat:
 - 1° het voor sommige mensen emotioneel bijzonder moeilijk is om een niet-geconcedeerd graf in het kader van een reorganisatie of ruiming te zien verdwijnen;
 - 2° in het kader van het decreet op de lijkbezorging en de begraafplaatsen daar juridisch niet in mogelijkheden tot oplossing is voorzien;
- overwegende dat:
 - 1° er een duidelijke maatschappelijke behoefte is om een dergelijke mogelijkheid onder bepaalde voorwaarden te creëren;
 - 2° vandaag slechts een beperkt aantal lokale besturen reeds in die mogelijkheid voorziet, en dat op veel plaatsen geweigerd wordt een oplossing te bieden die rekening houdt met gevoelens enerzijds en maatschappelijke behoeften anderzijds;
- vraagt de Vlaamse Regering via een wijziging van het decreet op de begraafplaatsen en de lijkbezorging te voorzien in een eenmalige mogelijkheid om in het kader van reorganisatie of ontruiming van een (deel van een) begraafplaats een herbegraving en de verplaatsing van het grafmonument naar een concessie mogelijk te maken.

Dirk VAN MECHELEN

Vera VAN DER BORGHT

Annick DE RIDDER

Marnic DE MEULEMEESTER